



04.04.2016

Kj/1

§ 291

V 13.4.2016, Nuorten aloitteet vuodelta 2015

HEL 2016-001438 T 12 04 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi
Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää merkitä nuorten aloitteet vuodelta 2015 tiedoksi.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuuston työjärjestykseen lisättiin 25.3.2015 säännös, jolla otettiin käyttöön nuorten aloitejärjestelmä. Nuorten aloiteoikeus on osa helsinkiläisten nuorten Ruuti osallistumis- ja vaikuttamisjärjestelmää. Valtuuston päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä kaupunginhallitus hyväksyi ohjeet nuorten aloitteiden käsittelystä 4.5.2015 (§ 474).

Valtuuston työjärjestyksen 25 a §:n mukaan kaupunginhallituksen tulee esittää valtuuston tietoon kerran vuodessa viimeistään sen huhtikuussa pidettävässä kokouksessa kaupungin toimivaltaan kuuluvissa asioissa 13–17-vuotiaiden nuorten aloitteet ja niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet sekä Ruuti nuorten osallistumis- ja vaikuttamisjärjestelmän ydinryhmän lausunto asiassa.



Käsiteltäessä nuorten aloitteita sallitaan keskustelu. Päätöksentekoa yksittäisten nuorten aloitteiden osalta ei toivomusponsia lukuun ottamatta sallita.

Nuorten aloiteoikeudentavoitteena on kannustaa ja tukea nuorten osallistumista ja vaikuttamista yhteiskunnalliseen päätöksentekoon. Samalla aloitteet tuovat kaupungin virastoille tietoa nuorten toiveista ja tavoitteista. Nämä lähtökohdat heijastuvat myös nuorten aloitteiden käsittelyssä, jossa prosessit ja menettelytavat poikkeavat jonkin verran valtuuston työjärjestyksen 25 §:ssä tarkoitettujen kunnan asukkaiden aloitteiden osalta sovellettavista menettelytavoista.

Nuorten aloitteet tehdään pääsääntöisesti Ruuti.net –verkkosivun kautta (<http://ruuti.munstadi.fi/>) ja nuorisoasiankeskus on huolehtinut järjestelmän käyttöönottovuonna nuorten aloitteiden toimittamisesta eteenpäin käsiteltäväksi sille virastolle, jonka toimialaan aloite on kuulunut.

Luettelo nuorten aloitteista ja niihin annetuista vastauksista on tämän asian liitteenä 1.

Nuorten aloitteita tehtiin vuonna 2015 yhteensä 39, joista yhteensä kolme on välitetty kaupungin toimialaan kuulumattomina VR:lle ja HSL:lle. Aloitteista suuri osa kuului nuorisotoimeen (16) ja muut koskivat opetusviraston (7), liikuntaviraston (5), rakennusviraston (5), kaupunkisuunnitteluviraston (2) ja kaupunginkanslian (1) toimintaa tai toimialaa.

Nuorten aloitteita tehtiin mm. nuorisotiloista ja niiden aukiolosta ja toiminnasta, oppilaskuntatoiminnasta, tapahtumista, urheilukentistä ja harrastusmahdollisuuksista sekä liikenneturvallisuuteen liittyvistä asioista. Monet aloitteista koskevat lähiympäristöä ja ovat luonteeltaan paikallisia ja konkreettisia parannusehdotuksia. Toisaalta esimerkiksi aloite, joka koski oppilaskuntatoiminnan ottamista valinnaiseksi kurssiksi yläasteelle, kytkeytyy suoraan nuorten yhteiskunnallisen vaikuttamisen edellytysten parantamiseen, samoin kuin aloite, jossa toivottiin oppilaskuntien hallitusten puheenjohtajille koulututusta. Nuorten halu vastuunkantoon näkyi aloitteessa, jossa toivottiin käytäntöä, jossa nuoret auttaisivat vuorotellen koulukeittiön työntekijöitä. Yhdessä aloitteessa esitettiin seksuaalivähemmistöjen parempaa huomioon ottamista opetuksessa, ja seksuaalisen häirinnän karsiminen oli yhden aloitteen teema.

Virastojen menettely- ja vastaustavat ovat sisällöltään ja laajuudeltaan vaihtelevia. Nuorten aloitejärjestelmää ei ole virastoissa tunnettu riittävästi, ja uuden järjestelmän käyttöönottovuonna monet aloitteista on tulkittu tavanomaiseksi palautteeksi, johon on vastattu palautejärjestelmän kautta, usein hyvin yleisellä tasolla. Osaa vastauksista on myöhemmin täydennetty. Nuorten osallistumiseen ja vaikuttamiseen kan-



nustamisen sekä nuorisotyön näkökulmasta on tärkeää, että nuoret saavat aloitteisiinsa perusteltuja vastauksia kohtuullisessa ajassa. Palautejärjestelmän kautta nuoret ovat voineet saada vastauksen nopeasti, mutta käänttöpuolena on ollut, että vastaus on saattanut olla hyvin yleisluonteinen.

Nuorten Ruuti osallistumis- ja vaikuttamisjärjestelmän ydinryhmän lausunto on tämän asian liitteenä 2. Lausunnossa ydinryhmä tuo esiin aloitteiden hyödyllisyyden ja arvioi aloitejärjestelmää ja saatuja kokemuksia eri näkökulmista osana kaupungin päätöksentekoa. Aloitejärjestelmää pidetään hyvänä, mutta lausunto sisältää myös monia parannusehdotuksia aloitteiden käsittelyyn. Ydinryhmä katsoo, että aloitteen jättäneelle nuorelle on luotava mahdollisuus vaikuttaa. Aloitejärjestelmän tulee tarjota kielteisen vastauksen jälkeen nuorelle tukea ja vaihtoehtoisia mahdollisuuksia vaikuttaa. Tämä koskee myös niitä aloitteita, jotka on välitetty kaupungin ulkopuolisille tahoille kaupungin toimialaan kuulumattomina. Aloitejärjestelmän tunnetuksi tekemistä ja perehdytystä tulee lisätä niin nuorille kuin virastoille. Lausunnossa toivotaan vakavaa suhtautumista ja uuden järjestelmän puutteiden korjaamista.

Nuorten aloitteiden käsittelyn menettelytapoja on hiottu saatujen kokemusten pohjalta ja niin, että menettelytavat jatkossa vastaavat kaupunginhallituksen asiassa antamia ohjeita. Nuorten aloitteisiin vastataan nyt samalla tavalla kuin kunnan asukkaan aloitteisiin. Tämä merkitsee, että vastaajana on kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja, jolla on tarvittaessa käytettävissään vastauksen pohjana virastoilta saadut selvitykset. Näin menetellen aloitevastausten painoarvo kasvaa, ja aloitteita selvitetään jo virastotasolla riittävän huolellisesti ja seikkaperäisesti. Aloitejärjestelmän kehittämistä ja yhteydenpitoa Ruuti ydinryhmän kanssa asiassa jatketaan kuluvan vuoden aikana. Tarkoituksena on myös, että aloitejärjestelmä arvioidaan koko nuorten Ruuti osallistumis- ja vaikuttamisjärjestelmän arvioinnin yhteydessä, mikä toteutuu vuoden 2016 loppuun mennessä sille asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Tarkoituksena on, että Ruuti ydinryhmä tulee seuraamaan asian käsittelyä kaupunginvaltuuston kokouksessa ja valtuutetuilla on mahdollisuus tavata ydinryhmän jäseniä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi



04.04.2016

Kj/1

Liitteet

- 1 Luettelo nuorten aloitteista ja niihin annetuista vastauksista
- 2 Ruudin ydinryhmän lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566